

**Szanowna Pani
Jadwiga Krajewska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Orzeszu**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 5 lipca do 16 lipca 2010 r. kontrolę problemową gospodarki finansowej Domu Pomocy Społecznej w Orzeszu, zwanym dalej (DPS w Orzeszu) za okres od 1 stycznia 2004 r. do 16 lipca 2010 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym 27 sierpnia 2010 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam stwierdzone nieprawidłowości, wskazując zarazem wniosek zmierzający do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W przeprowadzonym w 2003 r. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego p.n. „Przygotowanie i wydawanie posiłków dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Orzeszu” stwierdzono, że w ogłoszeniu o przetargu z dnia 13 sierpnia 2003 r. nie zawarto warunków udziału w postępowaniu. Zgodnie z przepisem art. 30 pkt 4 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 z późn. zm.), ogłoszenie o przetargu nieograniczonym zawiera m.in. informację o warunkach wymaganych od dostawców i wykonawców.
Zadania związane z przeprowadzeniem postępowań o zamówienie publiczne zostały wykonane przez Członków Komisji Przetargowej powołanych Zarządzeniem Nr 2/2003 z dnia 8 lipca 2003 r.*
- *W przeprowadzonym w 2005 r. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego p.n. „Wykonanie usługi przygotowania, wydawania posiłków i napoi dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Orzeszu ul. Traugutta 45 wraz z ich dostarczeniem” stwierdzono, że:*

* w ogłoszeniu zamieszczonym na tablicy ogłoszeń w siedzibie zamawiającego nie wskazano opisu warunków udziału w postępowaniu oraz opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków. Zgodnie z przepisem art. 41 pkt 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.) ogłoszenie o zamówieniu zawiera m.in. opis warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków.

* w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, nie wskazano w jaki sposób zamawiający dokona oceny spełnienia warunku udziału w postępowaniu w odniesieniu do sytuacji finansowej wykonawcy: żądając dokumentów określających rok obrotowy, zysk oraz zobowiązania i należności za okres nie dłuższy niż ostatnie 3 lata obrotowe, a jeżeli okres prowadzenia tej działalności jest krótszy – za ten okres wykazu wykonanych dostaw i montażu w okresie ostatnich trzech lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia. Zgodnie z przepisem art. 36 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawiera m.in. opis warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków.

* w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zobowiązano wykonawców do ustalenia ceny brutto całorocznego wyżywienia jako iloczyn ceny brutto jednodniowego wyżywienia jednej osoby, liczby dni oraz ilości mieszkańców.

W powyższym postępowaniu wpłynęły dwie oferty:

- Nr 1 z ceną netto – 914.533,05 zł, ceną brutto – 978.550,36 zł,

- Nr 2 z ceną netto – 932.140,65 zł, ceną brutto – 997.041,30 zł.

W ofercie Nr 1 wykonawca wskazał cenę brutto całorocznego wyżywienia jako iloczyn ceny netto całorocznego wyżywienia powiększonego o 7% podatek VAT ($304.844,35 \text{ zł} \times 7\% \text{ VAT} = 326.183,45 \text{ zł}$, tj. $978.550,36 \text{ zł}$ trzyletniego wyżywienia).

Z uwagi na to, że oferta ta zawierała błędy w obliczeniu ceny, tj. była obliczona niezgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, ofertę odrzucono na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 i 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.).

Przyjmując sposób wyliczenia ww. ceny brutto zgodnie ze specyfikacją, cena ta powinna wynieść 326.178,60 zł, tj. 978.535,80 zł trzyletniego wyżywienia.

Z kolei wybrany wykonawca (oferta Nr 2) przedstawił w ofercie wartość brutto trzyletniego wyżywienia obliczonego zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

Jednak wskazana w ofercie wartość brutto zamówienia nie była równa sumie iloczynu cen jednostkowych netto, liczby dni oraz ilości mieszkańców i 7% podatku VAT.

Od ceny brutto 997.041,30 zł (obliczonej zgodnie ze specyfikacją), przy zastosowaniu 7% podatku VAT to cena netto trzyletniego wyżywienia wynosiłaby 931.814,30 zł a nie 932.140,65 zł jak wskazano w tej ofercie.

Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050 z późn. zm.) w związku z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.), cena jest to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę; w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym. Zgodnie z postanowieniami § 12 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, zaliczkowego zwrotu podatku, zasad wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów

i usług (Dz. U. Nr 97, poz. 971) faktura stwierdzająca dokonanie sprzedaży powinna zawierać co najmniej kwotę podatku liczoną od sumy wartości sprzedaży netto towarów (usług).

Jedynym kryterium oceny ofert w tym postępowaniu była cena trzyletniej usługi przygotowania, podawania posiłków wraz z ich dostarczeniem. Do oceny była brana pod uwagę cena brutto, czyli obejmująca podatek VAT.

Zamawiający nie mógł dokonać poprawy błędu w obliczeniu ceny wskazanej w ofertach Nr 1 i 2 na podstawie art. 88 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.).

Mając na uwadze powyższe, ww. postępowanie winno być unieważnione w trybie art. 93 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy z uwagi na to, że było obarczone wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówień publicznych, gdyż w specyfikacji istotnych warunków zamówienia błędnie wskazano sposób obliczenia ceny. Powyższe doprowadziło do sytuacji, w której oferent Nr 1, który obliczył cenę zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, jednocześnie obliczył ją niezgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia. Natomiast oferent Nr 2, obliczył cenę zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia jednakże niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zadania związane z przeprowadzeniem postępowań o zamówienie publiczne zostały wykonane przez Członków Komisji Przetargowej powołanych Zarządzeniem Nr 2/2004 z dnia 8 grudnia 2004 r.

Umowę Nr 12/2005 z dnia 8 marca 2005 r. z oferentem Nr 2 zawarł p. Gerard Hiza – były Dyrektor DPS w Orzeszu, który również zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia.

- *W latach 2006 - 2007 dokonano ustalenia wartości zamówienia na dostawę leków, sprzętu jednorazowego, środków opatrunkowych, artykułów sanitarnych dla DPS w Orzeszu w sposób niezgodny z przepisem art. 32 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością.*

Wartość zamówienia faktycznie ustalono jako wartość tylko jednego opakowania leku, sprzętu jednorazowego, środków opatrunkowych, artykułów sanitarnych z listy ww. artykułów wysłanej do oferentów.

W latach 2005 – 2007 na dostawę leków, sprzętu jednorazowego, środków opatrunkowych, artykułów sanitarnych ze środków DPS w Orzeszu wydatkowano:

- *w 2005 r. kwotę 27.678,30 zł netto,*
- *w 2006 r. kwotę 27.278,14 zł netto,*
- *w 2007 r. kwotę 28.523,14 zł netto.*

Z powyższego wynika, że przekroczono kwotę określoną w przepisie art. 4 ust. 8 ww. ustawy, odpowiednio w 2006 r. o kwotę 2.997,34 zł, a w 2007 r. o kwotę 2.201,14 zł. Wobec tego w latach 2006 - 2007 przy przeprowadzeniu postępowań na zakup leków należało zastosować przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 z późn.).

Umowy Nr 6/2006 r. z 1 stycznia 2006 r., Nr 7/2007 z 18 stycznia 2007 r. zawarł p. Gerard Hiza – były Dyrektor DPS w Orzeszu, który również zatwierdził ww. wydatki do wypłaty.

- *W latach 2008 – 2010 przeprowadzano postępowania w zakresie zamówień na dostawę leków, niezgodnie z procedurami sporządzania dokumentacji przy zamówieniach o wartości szacunkowej nie przekraczającej wyrażonej w złotych polskich kwoty 6.000 euro. Regulamin w sprawie zasad postępowania w zakresie wydatkowania środków publicznych o wartości szacunkowej nie przekraczającej równowartości kwoty określonej w art. 4 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych wprowadzono Zarządzeniami Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Orzeszu Nr 6/2005 z dnia 30 września 2005 r. oraz Nr 3/2009 z dnia 15 marca 2009 r. W dokumentacji podstawowych czynności zamówienia stwierdzono, że:*
 - *zaniechano w opisie przedmiotu zamówienia wskazania zakresu oraz liczby zamawianych leków w latach 2009-2010,*
 - *nieprawidłowo wskazano w 2009 r. wartość szacunkową zamówienia, która obejmowała wartość tylko jednego opakowania leku z listy leków wysłanej do oferentów.**Ponadto ustalono, że:*
 - *zaniechano przekazania do zatwierdzenia Głównemu Księgowemu dokumentacji podstawowych czynności postępowania z dnia 22 kwietnia 2009 r., będącej załącznikiem do umowy Nr 9/2009 z dnia 1 maja 2009 r.,*
 - *zaniechano w zaproszeniu do składania ofert z dnia 2 kwietnia 2009 r. oraz z dnia 6 kwietnia 2009 r. wskazania miejsca składania ofert, terminu wykonania, opisu kryteriów, pełnego opisu przedmiotu zamówienia. Natomiast w zaproszeniu z dnia 6 kwietnia 2010 r. nie wskazano terminu wykonania zadania oraz opisu kryteriów oceny ofert.*
 - *zaniechano sporządzenia w 2008 r. dokumentacji podstawowych czynności zamówienia oraz złożenia oświadczenia, że zamówienie zostało dokonane na podstawie art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.**Ponadto, przy udzieleniu zamówienia w powyższym zakresie w 2005 r. zaniechano określenia wartości zamówienia. Zgodnie z przepisem art. 32 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.), podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Zadania związane z przygotowywaniem dokumentacji dotyczącej przeprowadzania przetargów należały do Kierownika Działu Techniczno-Gospodarczego DPS w Orzeszu, a od 2010 r. do Głównego Specjalisty ds. księgowości. Nadzór w tym zakresie sprawowali p. Gerard Hiza – były Dyrektor DPS w Orzeszu oraz p. Jadwiga Krajewska – Dyrektor DPS w Orzeszu.*

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Domu Pomocy Społecznej w Orzeszu w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do wymogów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie planu finansowego:

- *W latach 2005 i 2008 zawarto dwie umowy Nr 12/2005 oraz Nr 11/2008 na okres trzech lat, pomimo braku upoważnienia do zaciągnięcia zobowiązań na lata przyszłe. Zgodnie z przepisami art. 132 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U.*

z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), art. 193 obowiązującej od 1 stycznia 2006 r. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), kierownik jednostki budżetowej jednostki samorządu terytorialnego może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki.

Powyższe dotyczyło następujących umów:

- Nr 12/2005 z dnia 8 marca 2005 r. na zadanie pn. „Wykonanie usługi przygotowania, podawania posiłków i napoi dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Orzeszu”. W umowie tej ustalono wynagrodzenie na kwotę 997.041,30 zł, określono okres jej obowiązywania od 8 marca 2005 r. do 7 marca 2008 r.

- Nr 11/2008 z dnia 22 kwietnia 2008 r. na zadanie pn. „Przygotowanie, dostawa oraz podawanie posiłków i napoi w termosach dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Orzeszu”. W umowie tej ustalono wynagrodzenie na kwotę 1.103.342,81 zł; określono okres jej obowiązywania od 22 kwietnia 2008 r. do 21 kwietnia 2011 r.

Zgodnie z obowiązującym od 29 grudnia 2006 r. przepisem art. 188 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. 249, poz. 2104 z późn. zm.) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd jednostki samorządu terytorialnego m.in. do przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym. Rada Powiatu Mikołowskiego Uchwałą Nr XIV/090/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie budżetu powiatu mikołowskiego na 2008 r. upoważniła Zarząd Powiatu do przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym do zaciągania zobowiązań z tytułu umów których realizacja w roku następnym jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku 2009.

Umowy Nr 12/2005 oraz Nr 11/2008 podpisał p. Gerard Hiza – były Dyrektor DPS w Orzeszu.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosku pokontrolnego zawartego w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do Kolegium tutejszej Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.